

Nouryon PPC AB
Albyvägen 65, Ånge
fredrik.norman@nouryon.com

TILLSYNSRAPPORT I SAMBAND MED TILLSYN ENLIGT INDUSTRIUTSLÄPPSDIREKTIVET OCH MILJÖBALKEN

Verksamhetsutövare: Nouryon PPC, AB (nedan kallad "Bolaget")

Anläggningsnummer: 2260-101

Besöksadress: Albyvägen 65

Kommun: Ånge

Besöksdatum: 2020-05-14

Närvarande:

Från Bolaget:

Fredrik Norman
Danielle Malmberg
Erika Hjort
Anders Arvidsson

Site Manager
HSE Coordinator
Produktionschef
QHSE-chef

Länsstyrelsen Västernorrland:

Roger Persson Miljötillsynshandl.

Ånge/Bräcke kommun:

Annica Lindh Miljö- och hälsoskydd
Emma Eriksson Miljö- och hälsoskydd

1 GÄLLANDE TILLSTÅND

Bolaget har enligt beslut den 13 mars 1984 (nr 67/84) av koncessionsnämnden för miljöskydd som gav dåvarande Eka Kemi AB enligt miljöskyddslagen tillstånd till att årligen inom fastigheten Ånge Ovansjö 1:190 i Ånge kommun, producera 90 000 natrium- och kaliumklorat, varav 15 000 ton kaliumklorat. Vid senare beslut den 4 december 2008 (M 1390-07) av Miljödomstolen enligt 9 kap. miljöbalken att årligen inom fastigheten Ånge Ovansjö 1:190 i Ånge kommun, producera ytterligare 13 000 ton natriumklorat enligt senare anspråkstagen etapp 1. Dvs Bolaget har idag tillstånd till att **årligen producera totalt 103 000 ton natrium- och kaliumklorat, varav högst 15 000 ton kaliumklorat**. Övriga etapper enligt samma beslut 4 december 2008 har förfallit.

I beslut den 22 maj 1996 (nr 86/96) lämnade koncessionsnämnden dåvarande Eka Kemi AB tillstånd enligt miljöskyddslagen till en årlig produktion av 100 000 ton väteperoxid, räknat som 100% vara. Senare beslut den 4 december 2008 (M 1390-07) av Miljödomstolen om ökad etappvis årsproduktion av väteperoxid togs aldrig i anspråk och har förfallit. Dvs Bolaget har idag tillstånd till att **årligen producera totalt 100 000 ton väteperoxid, räknat som 100% vara**.

2 BESKRIVNING AV ÄRENDET

Länsstyrelsen Västernorrland (Tillsynsmyndigheten) genomförde en webbaserad tillsyn den **14 maj 2020** enligt Industriutsläppsdirektivet och Miljöbalken vid anläggningen som drivs av Bolaget i Alby, Ånge kommun. Besöket genomfördes som ett web-möte på grund av den rådande Covid 19 pandemin. Tillsynen skedde enligt tidigare utskickat förslag till agenda. Rapporten sammanställer av vad som framkom vid tiden för mötet men där också viss information från Naturvårdsverket, den senaste miljörapporten (verks.år 2019) och kontrollprogram inkluderats.

3 AKTUELLT PÅ FABRIKSOMRÅDET

Bolaget med dess verksamhet i Alby, bedrivs i huvudsaklig överensstämmelse enligt gällande tillstånd enligt Bolaget.

3.1 FÖRBÄTTRINGSÅTGÄRDER

- a) Cellinje 3 ska läggas ned enligt tidigare förslag och kommer troligen att vara genomförd under augusti månad 2020. Demolering av gammal utrustning kommer eventuellt att påbörjas under våren 2021. Under tiden ska utrustningen tömmas på processlösning.
- b) Bolaget har startat ett Aloxid-projekt där de tittar på hur de själva ska kunna återanvända Aluminiumoxiden som används för rening och rekonditionering av arbetslösningen i VP-produktionen.
- c) Bolaget har köpt in en elbil och en elcykel för att användas mellan klorat- och VP-Siten.

4 UPPFÖLJNING AV FÖREGÅENDE TILLSYN

4.1 PERIODISK BESIKTNING

Vad som ska ingå i en periodisk besiktning diskuterades vid föregående tillsyn. Tillsynsmyndigheten uttryckte då vikten av att det ingår extern kontroll av mätningar och analyser som görs av egen personal där det inte finns någon ackreditering.

Kommentar: Periodisk besiktning planeras till hösten 2020. Tillsynsmyndigheten kommer också att bli kallad.

5 PUNKTER FÖR DAGENS TILLSYN

5.1 UTSLÄPP TILL LUFT

5.1.1 UTSLÄPP TILL LUFT, KLORATFABRIKEN:

-Två Överskridanden av riktvärdet för torkskrubbern anmäldes under våren 2020. Efter felsökning under mars månad hittades fel på droppavskiljaren vilken byttes ut.

Kommentar:

Mätningar enligt kontrollprogrammet och givna villkor visar på att riktvärdet överskridits vid ett antal tillfällen och åtgärder behövs. Problemet har funnits till och från sedan november 2016 (d.nr 555-8495-2016-10).

Åtgärder:

-En förenklad metod för bestämning av klorathalten i skrubbevattnet skulle tas fram till sommaren 2019. Bolaget begärde sedan mer tid då fler analysdata behövdes vid olika driftsförhållanden för att få ett tillräckligt bra underlag för en tillförlitlig analysmetod som korrelerar bra till kloratkoncentrationen i skrubbevattnet. Avsikten var att med den nya analysmetoden, lättare kunna reglera driftsparametrarna för skrubbern. På så sätt skulle man kunna hålla sig inom det optimala arbetsområdet och därmed undvika genomslag av klorat i utgående luft från skrubbern. Ärendet ligger fortfarande öppet.

På längre sikt är det tänkt att en utredning skulle göras om den nya processventilationsskrubbern har kapacitet att ta emot flödet även från torkskrubber.

5.1.2 UTSLÄPP TILL LUFT, VÄTEPEROXIDFABRIKEN:

Alla månadsmedelvärden under året 2019 har legat under detektionsvärdet 1 ppm kolväte. Processgaserna får efter det aktiva kolfiltren som riktvärde och månadsmedelvärde innehålla högst 2 ppm kolväte.

Kommentar:

Mätningar enligt kontrollprogrammet och givna villkor visar på att riktvärden inte överskrids.

5.2 UTSLÄPP TILL VATTEN

5.2.1 *UTSLÄPP TILL VATTEN, KLORATFABRIKEN:*

Med kylvattnet från fabriken får avledas högst 1 000 kg klorat per månad som riktvärde och högst 6 000 kg per år.

Mätningar visar på att 28 till 148 kg Natriumklorat per månad har släppts ut. Totalt under året har 672 kg natriumklorat släppts ut till recipient.

Kommentar:

Mätningar enligt kontrollprogrammet och givna villkor visar på att riktvärden inte överskrids.

5.2.2 *UTSLÄPP TILL VATTEN, VÄTEPEROXIDFABRIKEN:*

Mängden organiskt lösningsmedel, mätt som TOC, ska som månadsmedelvärde i processavloppsvattnet begränsas till max 6 kg/d som riktvärde. Mätningar under året har visat på variationer mellan 3,1 och 5,9 kg/dygn.

Kommentar:

Mätningar enligt kontrollprogrammet och givna villkor visar på att riktvärden inte överskrids.

5.3 DIFFUSA UTSLÄPP

5.3.1 *DIFFUSA UTSLÄPP, KLORATFABRIKEN:*

Prov tas varje månad i Ljungan, både uppströms och nedströms och analyseras enligt det nyligen reviderade kontrollprogrammet*. Ordinarie provtagning tas även ur 11 borrade och installerade grundvattentrör 3 gånger under sommarhalvåret. Utökad provtagning ur totalt cirka 50 grundvattentrör görs normalt vart 4:e år.

Följande har åtgärdats enligt Bolaget:

- En underhållsplan för golvbeläggningarna har tidigare tagits fram av Bolaget och samtliga golv, rännor och gropar i elektrolythanteringsområden har fått kemikalieresistent beläggning.
- Ny kristallseparator och ny filterpresspump har tagits i drift.
- Mekaniska tätningar har installerats på elektrolytpumpar och FU program för pumparna har tagits fram.
- Minskad risk för kontaminering av kylvattnet genom att processutrustning har flyttats.
- Förbättrad volymshantering av elektrolyt.
- Förbättrad processkontroll.

*Mer info om kontrollprogrammet finns under ”kommentar” rubrik 5.6 nedan

Pågående arbeten enligt Bolaget:

- Hazop-analyser för kartläggning av risker och åtgärdsplanering.
- FU på redan belagda golvytor.
- Ny kemikalieresistent beläggning vid Dokemtanken.
- Fortsatt arbete för att tätta processutrustningen som till exempel kloratpumpar och filterpress.
- Batteri 3 kommer att avvecklas under 2020.
- Arbete för att säkra barriären mellan processen och kylvattnet har fortsatt under 2019, bland annat genom inneslutning av älvvattenbassängen.
- Kartläggningen av historiska markföroreningar pågår och ska resultera i en riskbedömningsrapport under 2020. Arbetet har skett i samarbete med Länsstyrelsen.

5.3.2 DIFFUSA UTSLÄPP, VÄTEPEROXIDFABRIKEN

Bolaget ska årligen i miljörapporten redovisa planerade åtgärder samt resultaten av genomförda åtgärder att minska utsläpp av VOC från väteperoxidfabriken.

En översyn av de diffusa utsläppsmätningarna pågick under 2019. Mätpunkter och mätmetoder för flöden gicks igenom för att se om de var relevanta. 1 mätpunkt togs bort då inget utsläpp sker där längre.

En förstudie på funktionaliteten hos hela systemet på väteperoxiden för rening av avgaser från VOC genomfördes under 2019. I förstudien ingick även att titta på de kontinuerliga mätningarna efter kolfiltren. Det ledde även till att det bestämdes att kolet i de 5 koltornen skulle bytas ut under vecka 40, 2020, då man upptäckte högt tryckfall över tornen.

Nytt PID-mätinstrument har köpts in för flödes- och haltberäkningar, i övrigt används befintlig utrustning fortfarande.

Den tredimensionella kartan som kommer att tas fram i bullerkartläggningen (enl. rubrik 5.4.3 nedan), kommer även att kunna användas för spridningsberäkningarna.

5.4 BULLER (Villkor 2)

5.4.1 BULLER, VÄTEPEROXIDFABRIKEN

Den av verksamheten orsakade ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostäder får som riktvärde* uppgå till högst:

- a) 50 dB(A) dagtid, måndag – fredag (kl. 07.00-18.00).
- b) 40 dB(A) nattetid (kl. 22.00-07.00) 45 dB(A).
- c) övrig tid Momentana ljud nattetid (kl. 22.00- 07.00) får som riktvärde* utomhus vid bostäder ge upphov till högst 55 dB(A).

Kommentar:

Det fanns ett öppet bullerärende från 2017 om ett bulleröverskridande enligt villkor 12 på Väteperoxidfabriken. Den senaste årliga bullermätningen från 2019 visar på att utförda åtgärder verkar ha gett resultat och värdena ligger nu under riktvärdena enligt villkoret. Ärendet har därför avslutats. En gemensam Bullerhanteringsplan ska färdigställas under 2020 efter att bullermätningar vid kloratfabriken även mätts upp.

5.4.2 BULLER, KLORATFABRIKEN

Den av verksamheten orsakade ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostäder får som riktvärde* uppgå till högst

- a) 55 dB(A) dagtid, måndag – fredag (kl. 07.00-18.00)
- b) 45 dB(A) nattetid (kl. 22.00-07.00) 50 dB(A)
- c) övrig tid Momentana ljud nattetid (kl. 22.00- 07.00) får som riktvärde* utomhus vid bostäder ge upphov till högst 60 dB(A)

Kommentar:

-Inga klagomål på buller har inkommit varken till tillsynsmyndigheten eller till Bolaget.

-Rapport från bullermätningarna har inkommit till tillsynsmyndigheten från både klorat- och väteperoxidfabrikerna med godkända värden varför det ärendet är avslutat (d.nr. 555-8508-2017). En Bullerhanteringsplan för vätefabriken har också lämnats in till tillsynsmyndigheten (d.nr. 555-887-2020) men saknas fortfarande för kloratfabriken varför ärendet ligger öppet.

5.4.3 BULLERKARTLÄGGNING

Bullerkartläggningen i detalj gjordes på VP-fabriken sommaren 2019 och ska göras på kloratfabriken under sommaren 2020.

*Med riktvärde menas ett värde som om det överskrids ska medföra sådana åtgärder att tillståndshavaren av tillståndet kan innehållas.

5.5 RECIPIENTPROVTAGNING AV VATTEN

Provtagning och analys av krom och klorat i Ringdalsdammen och vid Ålhuset togs en gång per månad under 2019. Bolaget skulle komma med ett förslag på biologisk provtagning vid årsskiftet 2019–2020 och den biologiska provtagningen skulle påbörjas sommaren 2020.

Kommentar: Analyser av krom och klorat under 2019 och tidigare år i Ringdalsdammen visar på fallande trend enligt senaste miljörapport. Bolaget har även bestämt sig för att abborre ska vara den biologiska biotopen för att visa påverkan på recipienten. Vattenanalyser görs fortsättningsvis både uppströms och nedström.

5.6 KONTROLLPROGRAMMET

Ett förslag på nytt kontrollprogram inkom till tillsynsmyndigheten 23 december 2019. Föregående kontrollprogram från 2015 var i behov av en uppdatering.

Bolaget har även gått ur samarbetet för den samordnade recipientkontrollen för Ljungan, där Sweco Environment AB i Sundsvall administrerade den kontrollen. Bolaget behövde därför även av den anledningen revidera kontrollprogrammet.

Kommentar:

Synpunkter på det reviderade kontrollprogrammet har lämnats till Bolaget (D.nr 555-127-2020, akt.bil.3). Tillsynsmyndigheten inväntar en uppdaterad version från Bolaget.

5.7 IED VERKSAMHET

Bolaget har redovisat och uppfyller samtliga gällande utsläppsvillkor enligt BAT-AEL samt övriga gällande BAT-slutsatser.

Albysiten är en Industriutsläppsverksamhet (IED-anläggning), där både klorat- och väteperoxid-tillverkningen räknas som industriutsläppsverksamheter enligt de koder som finns i Miljöprövningsförordningen (MPF 2013:251). Bolaget ska därför följa Industriutsläppsförordningens (IUF 2013:250) bestämmelser.

-Klorattillverkningen räknas som huvudverksamhet på IED-anläggningen.

-Väteperoxidtillverkningen räknas som sidoverksamhet på IED-anläggningen.

Den 9 juni 2016 publicerades det nya BAT-slutsatser för rening och hantering av avloppsvatten och avgaser inom den kemiska sektorn (CWW). Tillsynsmyndighetens uppfattning med vägledning från Naturvårdsverket är att CWW BAT är en huvudslutsats för Albysiten och gäller för hela anläggningen från den 9 juni 2020. Bolaget ska därmed till det datumet ha utarbetat och presenterat en statusrapport för Alby-siten. I praktiken gäller då att villkor i miljöbalkstillståndet och villkor i BAT-slutsatserna gäller parallellt.

Bolaget har i en bilaga till en tidigare miljörapport (d.nr. 555-1454-2018), skickat in en skrivelse om att Bolaget inte anser att CWW BAT är en huvudslutsats för Albyfabrikerna utan istället kommer att ses som en sidoslutsats. Vidare menade Bolaget att en verksamhet enbart kan omfattas av *ett* huvudslutsatsdokument och att övriga tillämpliga BAT-slutsatser är att betrakta som sidoslutsatser.

Bolaget menar också att Intern rening och hantering av avloppsvatten och avgaser inte är en industriutsläppsverksamhet enligt IED (bilaga I) och i kap. 2 § IUF. Reningen är en nödvändig följd av huvudverksamheten, men inte en självständigt bedriven verksamhet och hänvisar till sin verksamhetsbeskrivning, bilaga 2 i samma ärende. Bolaget anser därför att det är uteslutet att CWW BAT avser vare sig huvud- eller sidoverksamhet vid anläggningen.

Naturvårdsverket gör bedömningen att CWW BATC är att betrakta som en huvudslutsats i de fall där den huvudsakliga industriutsläppsverksamheten utgörs av produktion av kemikalier enligt 12 kap. 1-36, 38, 39, 42 och 43 §§ miljöprövningsförordningen (2013:251) eller där den huvudsakliga industriutsläppsverksamheten utgörs av rening av avloppsvatten enligt 28 kap. 3 § miljöprövningsförordningen och utför rening av avloppsvatten från ovan nämnda verksamheter. Naturvårdsverket gör även bedömningen att en hudverksamhet kan ha flera huvudslutsatser.

Tillsynsmyndigheten gör här samma tolkning som Naturvårdsverket.

Tillsynsmyndigheten har inte har behörighet att fatta beslut om vilka BAT-slutsatser som en verksamhet omfattas av men kan förelägga i de fall Bolaget inte följer gällande BAT-slutsatser. Bolaget kan få sin rätt prövad genom att överklaga i domstol.

Den 7 december 2017 publicerades nya BAT-slutsatser för produktion av organiska högvolymerkemikalier (LVOC). De kommer att gälla för väteperoxidtillverkningen. Men eftersom väteperoxidtillverkningen är en sidoverksamhet, kommer LVOC att börja gälla först 4 år efter det att nästa publicering av en huvudslutsats sker för den huvudsakliga industriutsläppsverksamheten, dvs klorattillverkningen.

Det kommer troligen att bli när BAT-slutsatserna för rening och hantering av luft inom den kemiska sektorn (WGC) publiceras. Det beräknas ske under 2022. Annars blir det när de nya BAT-slutsatserna för stora volymer oorganiska kemikalier som är fasta (LVIC-s) publiceras. Men det ligger längre fram i tiden.

5.8 MILJÖRAPPORTEN

Miljörapporten för verksamhetsår 2019 har lämnats in i tid av Bolaget. Tillsynsmyndigheten har godkänt rapporten efter att begärda kompletteringar åtgärdats av Bolaget.

Notera dock: Det är viktigt att det framgår hur mycket klorat och väteperoxid som Bolaget har tillstånd att producera. Detta då alla etapper i tillståndet inte är tagna i anspråk och har förfallit. Etapp 1 på kloratfabriken är tagen i anspråk som innebär installation av ny likriktare på cellinje 9 och en produktionsökning på ca 13 000 ton klorat. Det innebär att Bolaget idag har tillstånd att producera ca 103 000 ton klorat och 100 000 ton väteperoxid.

6 RUNDVANDRING UTE I VERKSAMHETEN

Då tillsynen var web-baserad på grund av covid-19 pandemin gjordes ingen rundvandring ute på fabriksområdet.

7 MYNDIGHETENS BEDÖMNING

Tillsynsmyndigheten bedömer att Bolaget i förhållande till sin anläggnings storlek och komplexitet har ett fungerande egenkontrollsystem med tillhörande rutiner och instruktioner och sköts på ett sätt som uppfyller gällande miljökrav och direktiv.

Vid tillsynsbesöket redovisade Bolaget i stort vad som efterfrågades. Inga större brister påträffades vid tillsynen. Tillsynsmyndighetens handläggare har därför inget mer att anmärka på vad Bolaget presenterat annat än det som kommenterats i rapporten.

Synpunkter på tillsynsrapporten

Om ni har synpunkter på rapporten så skicka dem skriftligt och helst via e-post till tillsynsmyndigheten. Ange diarienummer 555-1854-2020 som referens i rubrikraden. Eventuella synpunkter ska ha kommit in till myndigheten inom 2 veckor efter att ni fått rapporten. Därefter avslutas ärendet.

Roger Persson
Miljötillsynshandläggare

Kopia till:

- Miljö- och hälsoskydd, Ånge/Bräcke kommun
- Länsstyrelsen Västernorrland internt